

Undervisningsministeriet har den 22. maj 1996 anmodet Justitsministeriet om en udtalelse til brug for besvarelsen af spørgsmål 123 og 125 af 21. maj 1996 fra Folketingets Uddannelsesudvalg (L 268 – bilag 18).

Spørgsmålene, der angår Undervisningsministeriets lovforslag af 8. maj 1996 om bl.a. tilskud til Tvind-skolerne, lyder således:

»123. Undervisningsministeren bedes indhente en redegørelse fra Justitsministeriet, der beskriver, hvorledes den type lovgivning, som er fremsat ved lovforslaget, traditionelt beskrives i den juridiske litteratur. Er det i den forbindelse korrekt, at der sondres mellem lovgivning med tilbagevirkende kraft, der rammer negativt eller positivt, ligesom der, når det gælder særlove og singulære love, skelnes mellem love, der rammer positivt eller negativt?«

»125. Ministeren bedes indhente Justitsministeriets udtalelse til det juridiske responsum udarbejdet af professor Claus Haagen Jensen, jf. bilag 110.«

I den anledning skal Justitsministeriet udtale følgende:

1. For så vidt angår spørgsmål 123, kan det oplyses, at spørgsmålet om »singulær« lovgivning i relation til grundlovens § 3, 3. pkt., er behandlet en række steder i den forfatningsretlige litteratur. Der henvises navnlig til Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 563 ff., Max Sørensen, Juristen 1959, side 452, samme Statsforfatningsret (2. udg. ved Peter Germer, 1973), side 289 f., Lars Nordskov Nielsen, Ufr 1961 B, side 342, Ole Espersen,

Elementær Statsforfatningsret (1973), side 79 f., Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret (3. udg. ved Ole Espersen, 1980), side 237 ff., Henrik Zahle, Dansk Forfatningsret 2 (1989), side 75 ff., Jens Peter Christensen, Forfatningsretten og Det Levende Liv (1990), side 202 ff., og Peter Germer, Statsforfatningsret (2. udg., 1995), side 15 ff.

Om de nævnte forfatteres syn på spørgsmålet om, hvilke grænser grundloven i denne henseende sætter for lovgivningsmagts kompetence, henvises nærmere til side 17 ff. i Justitsministeriets notat af 13. maj 1996. Det bemærkes i den forbindelse, at sondringen mellem begunstigende og bebyrdende lovgivning ikke ses at være berørt mere detaljeret i den anførte litteratur.

Med hensyn til spørgsmålet om tilbagevirkende kraft kan det oplyses, at bestemmelserne om Tvind-skolerne i §§ 7-9 i Undervisningsministeriets lovforslag ikke har tilbagevirkende kraft i retlig forstand. Det skyldes, at lovforslaget indebærer en umiddelbar normering af skolernes fremtidige retsforhold og således ikke hjemler en adgang for forvaltningen eller domstolene til at knytte retsvirkninger til kendsgerninger, som ligger forud for lovens kundgørelse.

2. For så vidt angår spørgsmål 125, henvises der til vedlagte notat. Som det fremgår heraf, er det fortsat Justitsministeriets opfattelse, at Undervisningsministeriets lovforslag ikke er i strid med grundloven eller Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

BJØRN WESTH

/ Torsten Hesselbjerg